

scoalacool.ro

DACIA ROMANĂ ȘI ROMANIZAREA

Organizarea provinciei romane Dacia

106-271/275 - Dacia a devenit provincie romană de rang imperial, fiind condusă de un guvernator consular, *legatus augusti pro praetore* (din limba latină: „*legat imperial cu rang de pretor*”), și a avut capitala la Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Cca. 117-271/275 - teritoriile necucerite (Maramureș, Crișana, Moldova și Muntenia) au rămas în stăpânirea dacilor liberi.

Dacia romană a fost apărată de două **legiuni**: a V-a Macedonica și a XIII-a Gemina.

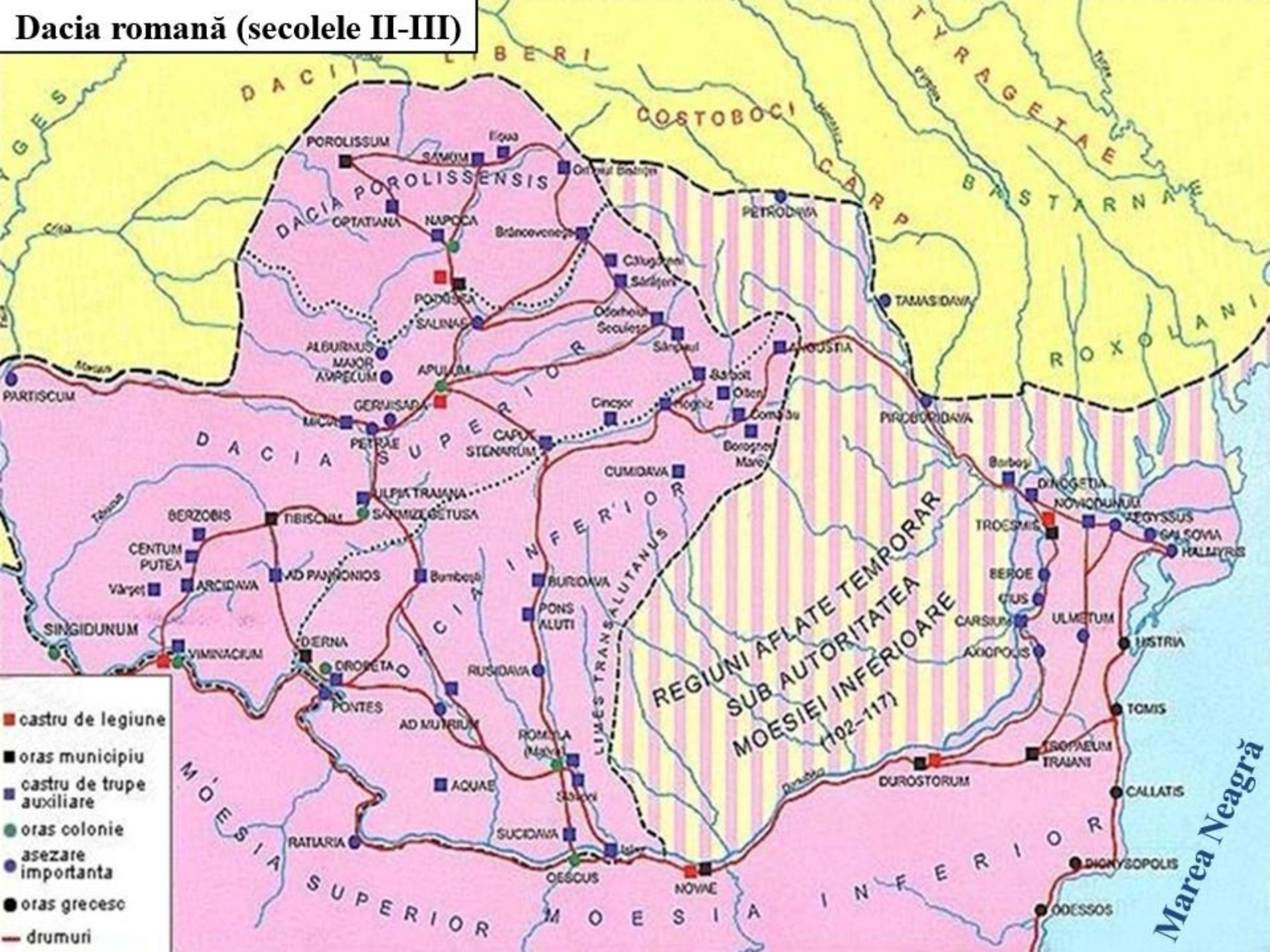
Dacia, precum Dobrogea, a cunoscut un intens proces de colonizare cu populații latinofone venite din toate colțurile Imperiului Roman și a fost supusă unei urbanizări intense, specific romane, formându-se orașe de tipul *colonia* (de rang superior) și *municipia* (de rang inferior).

Provincia Dacia a avut o viață economică înfloritoare, fiind integrată lumii romane prin desfășurarea unor activități precum mineritul (exploatarea zăcămintelor de aur și argint în colonia minieră Alburnus Maior - Roșia Montană, a fierului și a cuprului), agricultura, meșteșugurile și comerțul.

Provinciile Imperiului Roman (117)

Dacia romană (secolele II-III)

- castru de legiune
- oras municipiu
- castru de trupe auxiliare
- oras colonie
- asezare importanta
- oras grecesc
- drumuri

Harta teritoriilor locuite de dacii liberi (secolele II-III)

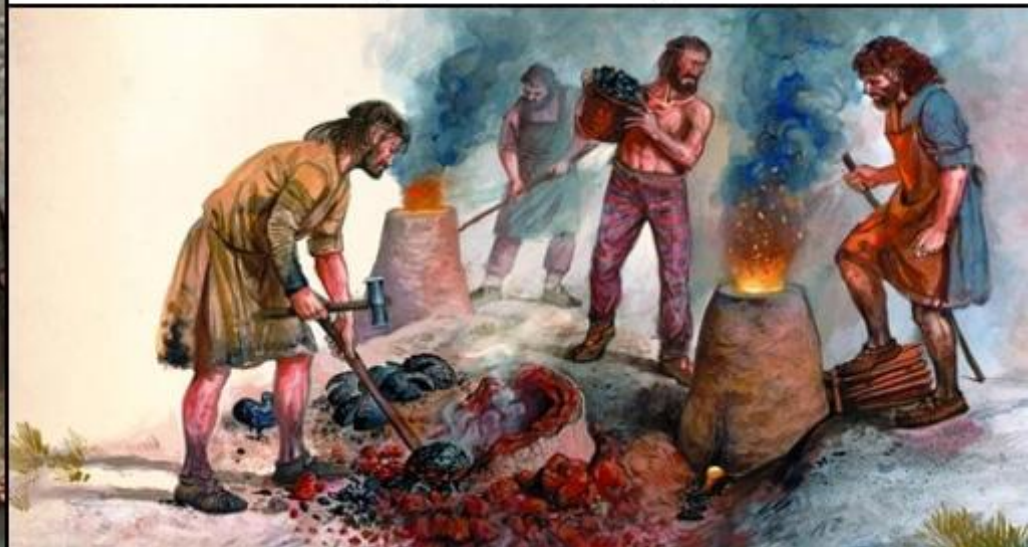

Viața cotidiană într-o așezare urbană din Dacia romană (secolul al II-lea)

Unelte de minerit descoperite în Dacia romană (secolul al II-lea)

Prelucrarea metalelor în Dacia romană (secolul al II-lea)

Ruinele aşezării Alburnus Maior

Colonia minieră Alburnus Maior (Roşia Montană, judeţul Alba)

Romanizarea geto-dacilor

Principalii factori care au contribuit la romanizarea geto-dacilor au fost următorii:

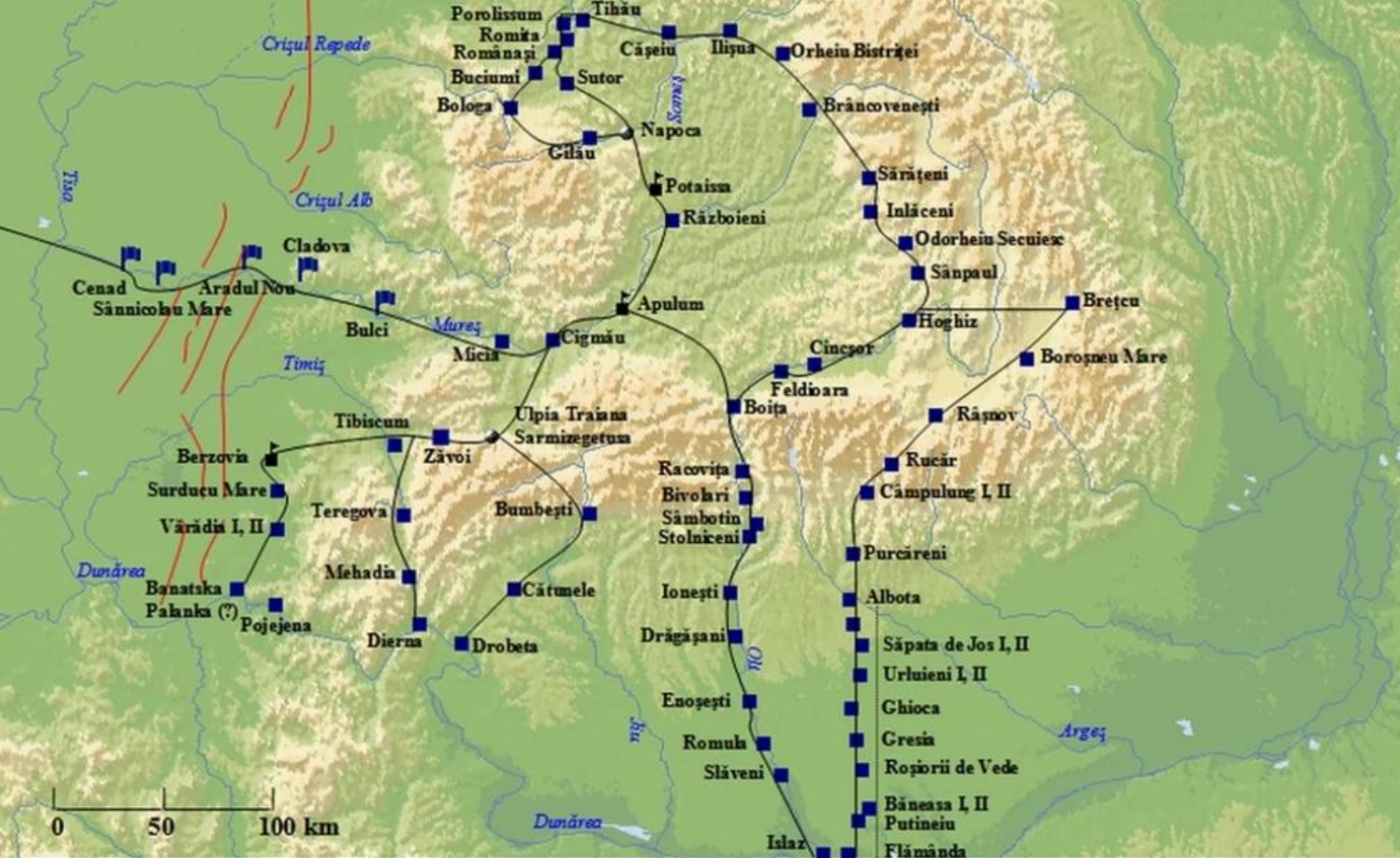
I. Administrația: reprezentată de guvernatorul Daciei romane, funcționarii provinciali și cei locali.

II. Armata romană: cantonată în **castre** (Apulum - Alba Iulia; Porolissum - satul Jac, județul Sălaj; Potaissa - Turda), în jurul cărora au apărut așezări locale, care au fost romanizate.

III. Veteranii: după încheierea serviciului militar, o parte dintre veterani s-au stabilit în Dacia, unde și-au întemeiat familii, au primit pământ, funcții și compensații bănești.

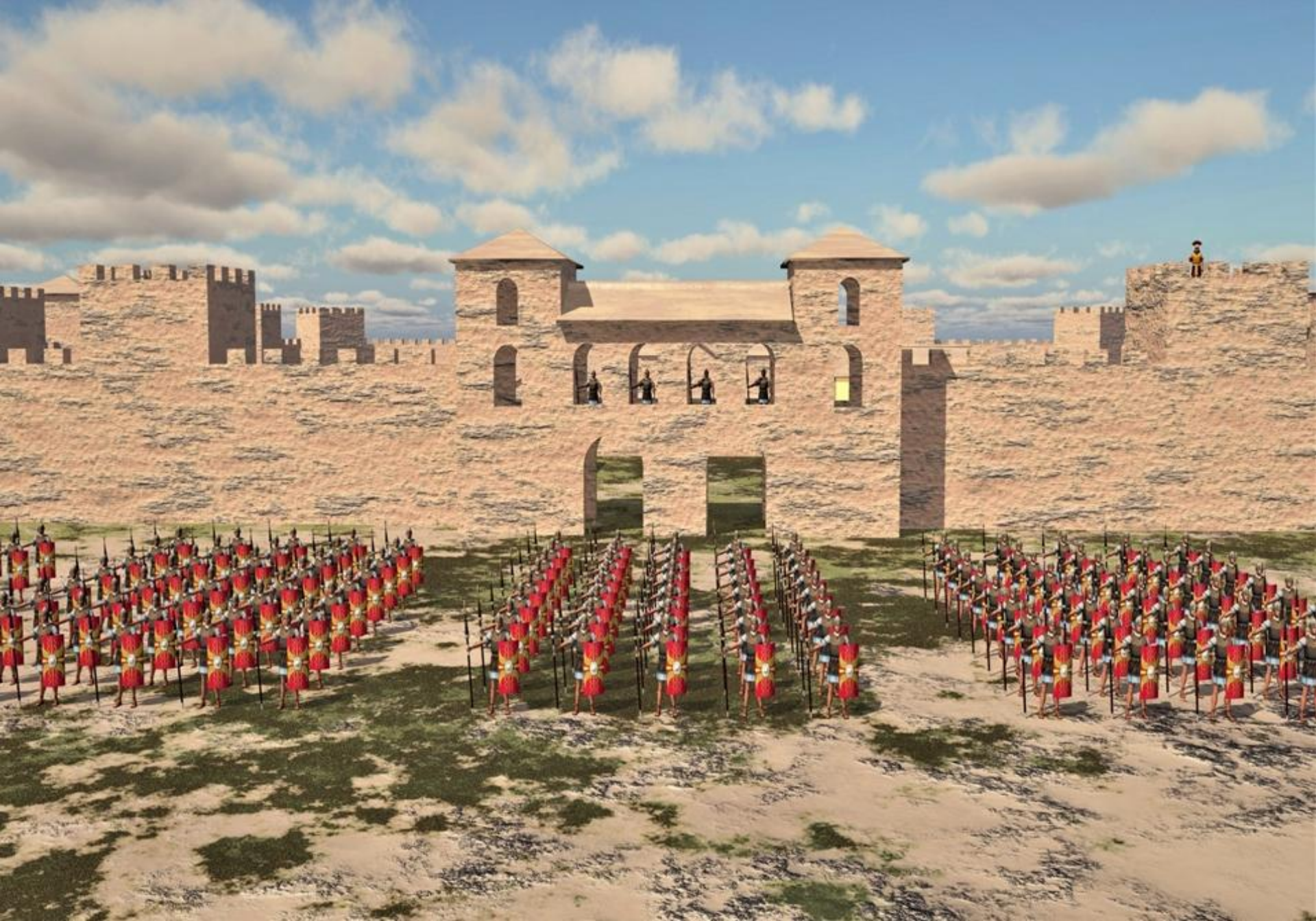
IV. Coloniștii romani: au fost aduși din toate zonele Imperiului, fiind purtători ai culturii.

V. Urbanizarea: romanii au construit orașe cu statut de colonia (Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Apulum; Napoca - Cluj-Napoca) și municipia (Dierna - Orșova; Porolissum).

Cele mai importante drumuri și castre din Dacia romană

- drum principal; ■ castru auxiliar; ■ castru de legiune; — valurile de pământ din vestul României;
 sector de frontieră fortificată cu valuri de pământ/ziduri din piatră; 🕒 = oraș; 🚩 = vexilații neconfirmate

Castru și soldați romani (reconstituire 3D)

Poarta de sud a castrului Apulum (județul Alba)

Soldați romani

Soldat roman în luptă (reprezentare artistică)

Ulpia Traiana Sarmizegetusa (vedere aeriană)

Vestigiile amfiteatrului de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa (vedere aeriană)

Romanizarea geto-dacilor

VI. Viața economică: Dacia a fost integrată în sistemul economic roman și prinsă într-un intens schimb de produse cu Roma și provinciile Imperiului, grație unui sistem de drumuri temeinic.

VII. Justiția: s-a realizat în conformitate cu dreptul roman.

VIII. Cultura: limba latină a asigurat comunicarea între geto-daci și coloniștii romani.

IX. Religia: a cunoscut două fenomene, cel de *interpretatio romana* (adorarea unor zeități geto-dace sub nume romane) și pe cel de *sincretism* (contopirea mai multor zeități într-una singură).

271/275 - împăratul Lucius Domitius Aurelianus, confruntat cu imposibilitatea apărării provinciei în fața atacurilor dacilor liberi și ale goșilor germanici, în condițiile crizei economice și militare din Imperiu, a retras armata și administrația din Dacia ⇒ încetarea stăpânirii imperiale în provincie.

Secolele III-VIII - populația romanizată de pe teritoriul provinciei, daco-romanii, nu a abandonat Dacia, în ciuda atacurilor popoarelor migratoare ⇒ nașterea poporului și a limbii române.

Monede din perioada domniei împăratului Hadrian (secolul al II-lea), ce au circulat pe teritoriul provinciei Dacia

AESCULAPIO. ET
HYGIAE .P. AEL. SY
RVS. AVG. M. SEP. APV.
ET. VAIE SEVERA. CON
IVX. ET AEL. SVRA. FI
LIA. EX VOTO. PORTI
CVM. PEDES. XXX. E.

Inscripție în limba latină din perioada Imperiului Roman (secolul
al II-lea)

**Statuia zeiței Fortuna
Pontus**

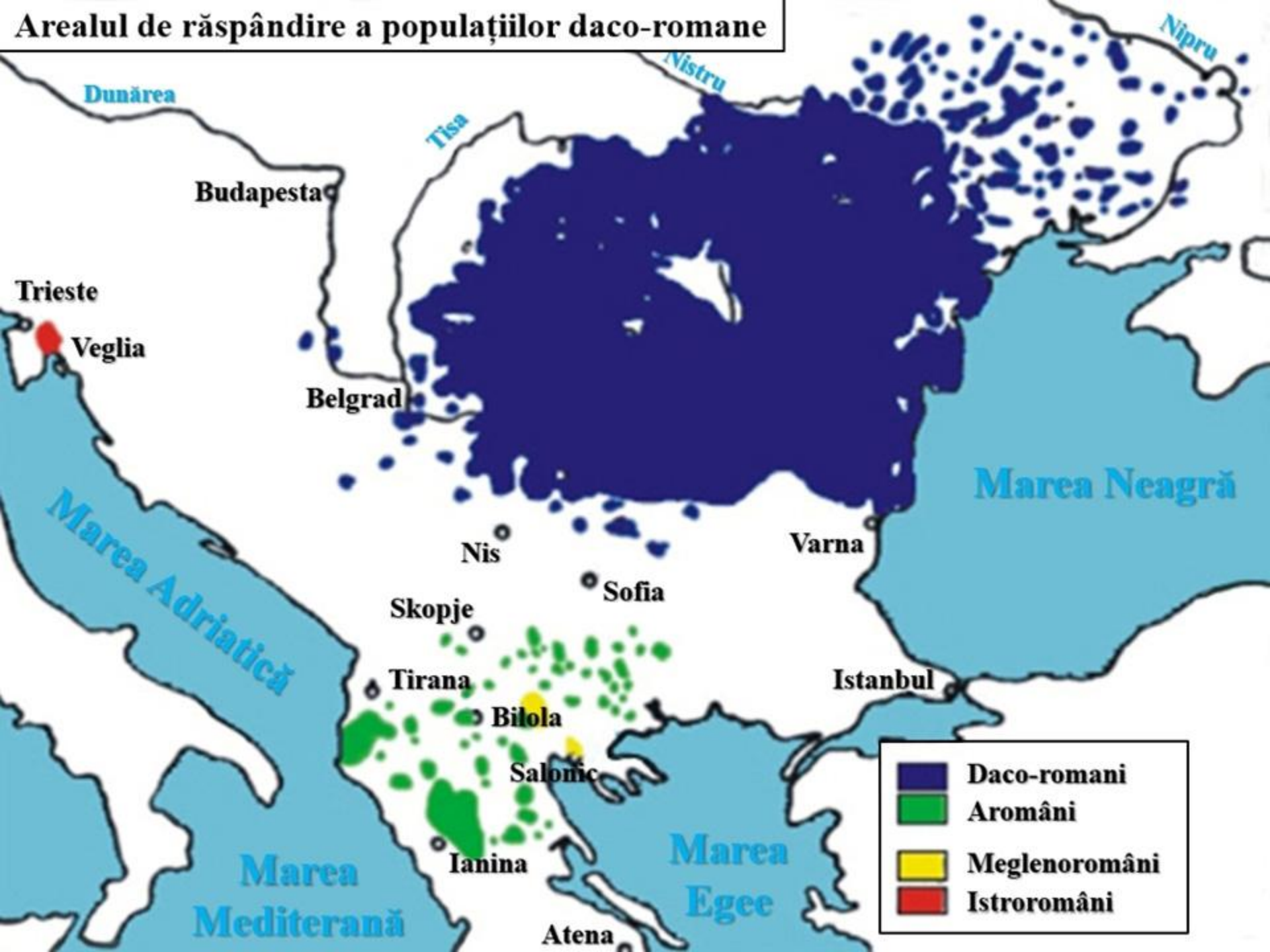
**Glykon (zeitate zoomorfă
orientală)**

**Reprezentare a Cavalerului
trac**

Arealul de răspândire a populațiilor daco-romane

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Soare, Aurel Constantin, Cojocaru, Daniela Ana, Grozav, Gabriel, Pavelescu, Alina, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
3. Stoica, Stan (coordonator), Băluțoiu, Valentin, Becheru, Dragoș Sebastian, Bilcea, Valentina, Bondar, Ancuța, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020.
4. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020.
5. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
6. Giurescu, Constantin C., *Istoria Românilor*, Editura ALL, București, 2019.
7. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
8. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
9. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
10. Pop, Ioan-Aurel, *Scurtă istorie a românilor*, Editura Litera, București, 2019.
11. Hitchins, Keith, *Scurtă istorie a României*, Editura Polirom, Iași, 2015.
12. Popa-Lisseanu, Gheorghe, *Dacia în autorii clasici*, Editura Vestala, București, 2015.
13. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

